

КИЄВО-СВЯТОШИНСЬКА РАЙОННА РАДА ШОСТОГО СКЛИКАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

Про затвердження Комплексної програми охорони пам'яток культурної спадщини Києво-Святошинського району та заходів з пошуку, дослідження і впорядкування місць поховань жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу на 2013-2015 роки

Відповідно до п.16 ч.1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», на виконання Законів України «Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років», «Про охорону культурної спадщини», Указу Президента України № 604/2012 «Про заходи у зв'язку з відзначенням 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років», розпорядження Президента України «Про додаткові заходи з пошуку, дослідження і впорядкування місць поховань жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу», згідно подання районних депутатів, районна рада

в и р і ш и л а :

1. Затвердити Комплексну програму охорони пам'яток культурної спадщини Києво-Святошинського району та заходів з пошуку, дослідження і впорядкування місць поховань жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу на 2013-2015 роки (додається).
2. Виконання Комплексної програми охорони пам'яток культурної спадщини Києво-Святошинського району та заходів з пошуку, дослідження і впорядкування місць поховань жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу на 2013-2015 роки доручити спеціалізованому комунальному підприємству «Меморіал» Києво-Святошинської районної ради.
3. Контроль за виконання цього рішення покласти на постійні комісії районної ради з питань управління комунальним майном, діяльності комунальних підприємств, житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу та енергозберігаючих технологій (голова комісії – Тур В.М.), з питань освіти, науки, культури, духовності та історії (голова комісії – Товстоног Л.М.) та з питань планування бюджету, фінансів, податкової політики та соціально-економічного розвитку (голова комісії – Починков Д.О.)

Голова ради

В.В. Луцюк

м. Київ
06 червня 2013 року
№ 335-29-VI

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням XXIX сесії Києво-Святошинської
районної ради VI скликання
від 06.06.2013 року № 335-29-VI

**Комплексна програма
охорони пам'яток культурної спадщини
Києво-Святошинського району та заходів
з пошуку, дослідження і впорядкування
місць поховань жертв війни, політичних
репресій та інших трагедій
Українського народу на 2013-2015 роки**

м. Київ – 2013

Вступ

Охорона культурної спадщини в сучасних умовах набуває особливого значення. Пам'ятки історії та культури є своєрідним літописом життя народу, яскравим та переконливим свідченням його самобутнього розвитку. Історія Київської землі сягає тисячоліть. Вона залишила сліди існування і творчої діяльності багатьох поколінь людей. Збереження та пізнання пам'яток історії та культури є необхідною умовою духовного відродження й становлення національної самосвідомості народу. Важливість збереження пам'яток історії та культури не тільки як рухомих та нерухомих об'єктів але саме як історичних ландшафтів та ареалів населених місць відображена в Законі України «Про охорону культурної спадщини». Києво-Святошинський район – це живописна перлина України, де зародилася одна із найдавніших цивілізацій, склалися кращі традиції українського народу, його матеріальні та духовні надбання. Земля Києво-Святошинського району несе на собі відбиток багатьох доленосних історичних віх, є свідком визвольного поступу українського народу до свободи і незалежності.

Територія району була заселена з давніх-давен. Археологічні дослідження виявили тут залишки трипільських поселень (3 тис. до н. е.), поховання епохи бронзи (2-1 тис. до н. е.), залишки зарубинецької культури (2 ст. до н. е.). У VII-IX ст. тут існували великі слов'янські поселення.

Змієві вали – стародавня система фортифікаційних укріплень: рукотворні пагорби, що тисячоліттями захищали землі від нашествия завойовників. Востаннє вони слугували Україні в роки Другої світової війни – бетонні ДОТи й досі нагадують про ті героїчні часи. Значну роль наш край відіграв у процесі утворення давньоруської держави Київської Русі. Благословенна Києво-Святошинська земля зберігає історію всіх значущих подій нашого народу на багатовіковому шляху до незалежності.

Двадцятье сторіччя стало часом трагічних подій та героїчних випробувань для Українського народу. В 1941 році територія Києво-Святошинського району була місцем запеклих боїв при обороні Києва, мовчазними свідками тих подій є ДОТи Київського Укріпленого району. Багато захисників Києва й досі лежать на полях боїв там, де застала їх смерть без належного поховання. В кожному населеному пункті району знаходиться по декілька братських могил часів Великої Вітчизняної Війни, що потребують постійного піклування.

Отже кожен населений пункт району зберігає історію України в історичних, архітектурних та археологічних пам'ятках: соборах, церквах, козацьких курганах, ДОТах, братських могилах.

Кожна з цих пам'яток потребує належної охорони та піклування. Повинна використовуватись для вивчення та збереження історичної пам'яті нашого народу, історії нашої держави та для завдань патріотичного виховання молоді.

Збереження, вивчення та охорона пам'яток історії та культури є необхідною умовою духовного відродження й становлення національної самосвідомості народу.

Мета програми

Створення оптимальних умов для збереження історико-культурної спадщини, популяризація історії краю серед жителів та гостей міста, патріотичне виховання молоді. Вивчення, виявлення та ведення обліку археологічних об'єктів, визначення меж їх територій, забезпечення виготовлення облікової документації на об'єкти

культурної спадщини з метою їх державної реєстрації як пам'яток історії та культури. Пошук, встановлення імен та належне поховання воїнів Великої Вітчизняної Війни, жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу. Виконання завдань Указу Президента України № 604/2012 «Про заходи у зв'язку з відзначенням 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років».

Створення в межах Києво-Святошинського району, на базі довгочасних оборонних споруд Київського Укріпленого Району (ДОТів), та інших пам'яток, меморіалів та історичних територій музейно-меморіального комплексу «Київський Укріплений Район-Пояс Бойової Слави».

Завдання програми

1. Об'єднання зусиль виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємств і громадських організацій, приватних підприємств для забезпечення належної охорони та збереження пам'яток історії і культури району.

2. Обстеження пам'яток культурної спадщини з метою виявлення об'єктів, на яких необхідно першочергово провести дослідницькі і протиаварійні роботи, складання їх переліку та проведення відповідних заходів з забезпечення належної охорони, реставрації та музеєфікації.

3. Визначення меж територій пам'яток місцевого значення, затвердження їхніх зон охорони.

4. Забезпечення музеєфікації об'єктів культурної спадщини.

5. Створення умов для комплексного використання пам'яток історії, археології, монументального мистецтва та архітектури для ефективного розвитку екскурсійного туризму.

6. Включення історичних, архітектурних і культурних пам'яток Києво-Святошинського району в національні та місцеві туристичні маршрути.

7. Встановлення інформаційних стендів, підготовка та видання інформаційних проспектів, туристичних карт, ілюстрованих путівників по найбільш видатним пам'яткам культурної спадщини та історичним місцям з метою популяризації історії міста і краю.

8. Створення в межах Києво-Святошинського району, на базі довгочасних оборонних споруд Київського Укріпленого Району (ДОТів), та інших пам'яток, меморіалів та історичних територій музейно-меморіального комплексу «Київський Укріплений Район-Пояс Бойової Слави».

9. Пошук, встановлення імен та належне поховання воїнів Великої Вітчизняної Війни, жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу на території Києво-Святошинського району.

Фінансове забезпечення програми

Фінансування заходів, передбачених програмою (наведено у додатку 1 програми), буде здійснюватись за рахунок коштів районного бюджету та залучення додаткових коштів.

Витрати на забезпечення виконання програми складають 403,2 тис. гривень за три роки, за рахунок районного бюджету.

Залучення додаткових коштів за рахунок благодійних внесків, громадських організацій, грантів та інших джерел, не заборонених законодавством, передбачається в розмірі 1209,6 тис. гривень.

Механізм виконання програми

Координацію діяльності районних підприємств, управлінь та відділів, місцевих органів самоврядування, пов'язаних з виконанням Програми, здійснює Генеральний Директор спеціалізованого комунального підприємства «Меморіал» Києво-Святошинської районної ради.

Головним розпорядником коштів та виконавцем робіт Програми є спеціалізоване комунальне підприємство «Меморіал» Києво-Святошинської районної ради.

Контроль за виконанням Програми здійснює Києво-Святошинська районна рада.

Очікувані результати

1. Забезпечення належного збереження об'єктів культурної та історичної спадщини на території району.

2. Комплексне використання пам'яток історії, археології, монументального мистецтва та архітектури для популяризації історії району.

3. Належне вшанування пам'яті загиблих захисників Вітчизни та патріотичне виховання молоді на їх прикладі.

4. Створення першого в Україні історико-ландшафтного музейного комплексу на базі довгочасних оборонних споруд Київського Укріпленого району «Київський Укріплений Район - Пояс Слави».

5. Реалізація Програми підвищить привабливість Києво-Святошинського району як об'єкту внутрішнього та міжнародного туризму.

6. Забезпечення належного виконання вимог законодавства України щодо охорони культурної та археологічної спадщини, Указів Президента України щодо святкування 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній Війні у Києво-Святошинському районі Київської області.

7. Вихід району на передові позиції в сфері охорони культурної спадщини та патріотичного виховання в Київській області.

8. Формування позитивного іміджу району та його керівництва.

9. Забезпечення соціально-економічного розвитку району за рахунок створення на його території нових туристичних об'єктів, благоустрою та реставрації пам'яток історії та культури, зростання культурного рівня населення.

10. Залучення благодійних коштів, коштів громадських організацій, грантів, в розмірі 1209,6 тис. гривень для виконання задач цієї Програми, тобто забезпечення завдань соціально-економічного та культурного розвитку району.

Основні заходи програми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Фінансування, тис.грн.	Відповідальний за виконання
1.	Створення матеріально-технічної бази для забезпечення діяльності СКП «Меморіал» (заробітна плата та податки)	Поетапно до кінця 2015 року	403,2	Бюджет району
2.	Обстеження пам'яток культурної спадщини з метою визначення об'єктів, на яких необхідно першочергово провести дослідницькі або протиаварійні роботи, створення електронної бази даних цих пам'яток. З розрахунку 2000 гривень за одну пам'ятку	До кінця 2014 року	200,0	За рахунок залучення благодійних коштів та роботи громадських організацій
3.	Замовлення виготовлення землевпорядної документації для відводу земельних ділянок, на яких розташовано об'єкти культурної спадщини, в тому числі Доти колишнього Київського Укріпленого району, СКП «Меморіал» з метою їх належної охорони, реставрації та музеєфікації, згідно Закону України «Про охорону культурної спадщини». З розрахунку 15 тисяч гривень за один комплект землевпорядної документації.	Поетапно до кінця 2014 року	165,2	За рахунок залучення благодійних коштів
4.	Забезпечення музеєфікації найбільш цінних і видовищних об'єктів культурної спадщини. В тому числі створення музейного комплексу «Київський Укріплений район – Пояс Слави».	До кінця 2015 року	282,4	За рахунок залучення благодійних коштів та роботи громадських організацій.
5.	Сприяння залученню об'єктів культурної спадщини до національних і місцевих туристичних маршрутів.	Постійно	53,0	За рахунок залучення благодійних коштів та роботи громадських організацій

6.	Встановлення інформаційних стендів, підготовка і видання інформаційних проспектів, туристичних карт, ілюстрованих путівників по найбільш визначних пам'ятках та історичних місцях	Щорічно	112,0	За рахунок залучення благодійних коштів та роботи громадських організацій
7.	Пошук, встановлення імен та належне поховання воїнів Великої Вітчизняної Війни, жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу на території Києво-Святошинського району. Піклування про місця їх поховання.	Постійно	362,0	За рахунок залучення благодійних коштів та роботи громадських організацій
8.	Розробка програми заходів на виконання Указу Президента України № 604/2012 «Про заходи у зв'язку з відзначенням 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років»	До кінця 2013 року	0,0	СКП «Меморіал»
9.	Організація заходів направлених на патріотичне виховання молоді, залучення районної громади до охорони та вивчення пам'яток історії та культури. Розвитку краєзнавчого руху в районі.	Постійно	35,0	За рахунок залучення благодійних коштів та роботи громадських організацій

Реалізація завдань Програми дасть змогу:

- скласти облікову документацію (паспорти) на об'єкти культурної спадщини Києво-Святошинського району та внести їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;
- забезпечити державний облік та контроль за археологічними об'єктами культурної спадщини;
- створити електронну базу даних про об'єкти культурної спадщини Києво-Святошинського району;
- забезпечити включення територій археологічних пам'яток, зон їх охорони до проектів планування забудови і реконструкції відповідних міст і селищ;
- забезпечити збереженість об'єктів культурної спадщини;
- забезпечити розробку науково-проектної документації на першочергові протиаварійні та реставраційні роботи на найбільш цінних пам'ятках;
- забезпечити виконання першочергових протиаварійних та консерваційних робіт на найбільш цінних пам'ятках, їх реставрацію та музеєфікацію;

- забезпечити належне вшанування пам'яті та піклування про місця поховання захисників вітчизни, жертв воєн та політичних репресій.

Організація управління та контролю за виконанням Програми

Повноваження спеціалізованого комунального підприємства «Меморіал» органу охорони культурної спадщини Києво-Святошинського району, визначені Законом України «Про охорону культурної спадщини», передбачають прийняття ним відповідних адміністративних рішень; постійний контроль за станом пам'яток; належним проведенням реставраційних робіт; участь та контроль за процедурою приватизації пам'яток; організацію дослідження та узгодження науково-проектної документації на реставрацію пам'яток; виготовлення облікової документації; забезпечення умов для збереження об'єктів культурної спадщини Києво-Святошинського району; збільшення та ефективного залучення до сфери охорони ресурсів інтелектуального та економічного потенціалу району. Усі зазначені напрямки, визначені Законом України «Про охорону культурної спадщини», реалізуються за участю та під контролем органів охорони культурної спадщини та районної ради.

В основу Комплексної програми покладені: положення Законів України «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», Закону України від 20.04.2000 № 1684-III «Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про жертви нацистських переслідувань», Постанови Верховної Ради України «Про відзначення 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні та звільнення України від фашистських загарбників», «Про відзначення 65-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років», Закону України «Про поховання та похоронну справу», Указу Президента України № 604/2012 «Про заходи у зв'язку з відзначенням 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років», розпорядження Президента України від 21 червня 2011 року № 204/2011-рп «Про додаткові заходи з пошуку, дослідження і впорядкування місць поховань жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу», прийнятою Київською обласною радою «Стратегії розвитку Київської області до 2015 року».

Створення електронної бази даних та паспортизація об'єктів культурної, археологічної та історичної спадщини Києво-Святошинського району Київської області ведеться на підставі наукової Методики щодо визначення предмету охорони об'єктів археологічної спадщини, затверджених наказом Міністерства культури і туризму від 02.11.2009 № 956/0/16-09, Порядку визначення категорій пам'яток для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1760 та за узгодженням з Методичними рекомендаціями по підготовці матеріалів Зводу пам'яток історії та культури, розроблених Інститутом історії України НАН України в 1993 році; повинна сприяти розв'язанню проблеми щодо включення території пам'яток, зон їх охорони до державних земельних кадастрів, планів землекористування, проектів землеустрою, проектно-планувальної та містобудівної документації області.

Строки виконання програми

Програма розрахована на період 2013-2015 роки.

Ресурсне забезпечення

**Комплексної програми охорони пам'яток культурної спадщини
Києво-Святошинського району та заходів з пошуку, дослідження
і впорядкування місць поховань жертв війни, політичних репресій
та інших трагедій Українського народу на 2013-2015 роки**

(тис. гривень)

Джерело фінансування	Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми			Усього витрат на виконання програми
	2013 рік	2014 рік	2015 рік	
	Районний бюджет	134,4	134,4	134,4
за рахунок благодійних внесків, громадських організацій, грантів та інших джерел	464,06	464,06	281,46	1209,6
			Загалом	1612,8